

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr.** — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Anglia. — Francya. — Holandyja. — Szwajcarya. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Według istniejących przepisów prawnych należy tylko tych za zwyczajnych uczniów do technicznego instytutu przyjmować, którzy szkolnemi zaświadczeniami udowodnią, że z dobrym postępem, to znaczy przynajmniej z pierwszą ogólną klasą wyższą szkołę realną albo wyższe gimnazjum skończyli.

Młodym pilnym ludziom profesyjnej i przemysłowej klasy, którzy otrzymawszy już praktyczną przygotowawczą naukę w jakim technicznym zawodzie, czują w sobie popęd do gruntownego wykształcenia się teoretycznego, podana jest najwyższem postanowieniem z 2. marca 1851 sposobność nabywać nieodzownie potrzebnych w tej mierze wiadomości w roku przygotowawczym, gdyż dla dojrzałego wieku nie można było odsyłać ich do średniej szkoły, i po skończonym z dobrą klasą roku przygotowawczym, pozwolono im na instytutach technicznych szukać dalszego teoretycznego wykształcenia w przedmiotach swego zawodu.

Nakoniec tym młodzieńcom, którzy nie byli w stanie nabywać potrzebnej do technicznych studiów nauki przygotowawczej w wyższej szkole realnej albo w wyższem gimnazjum, a tylko przyswoili ją sobie pilnością prywatną, pozwolono z wyjątkami wykazać to przygotowawcze ukształcenie po osiągniętych wieku normalnym, egzaminem na tym instytucie technicznym, do którego wstąpić sobie życzą.

Azeby najwyższe te rozporządzenia w myśl prawodawczy przeprowadzić i usunąć nadużycia nadeszłe ponownie do wiadomości wysokiego ministerstwa publicznego oświecenia, nakazało w. ministerjum dekretem z 27. marca 1858 l. 4719 co następuje:

1) Na rok przygotowawczy nie przyjmować nikogo, kto prócz normalnego wieku skończonych lat 18, nie udowodni oraz ściśle, że się do profesyjnego lub przemysłowego zawodu przykładał pewny czas, jaki dla wyuczenia się według istniejących ustaw jest przepisany, albo ogólnie za potrzebny uznany, i któryto czas nie może nigdy mniej wynosić jak 2 zupełne lata.

2) Od zgłaszających się do egzaminu przyjęcia na instytut techniczny należy żądać dokładnego wyvodu względem dotychczasowego ich zatrudnienia od skończonego dziesiątego roku ich życia, a wszystkim, u których się okaże, że przerwali swą rozpoczętą regularną naukę przygotowawczą w gimnazjum albo w szkole realnej, tylko wtedy pozwolić na egzamin przyjęcia, jeżeli od czasu tej przerwy upłynęła najmniej taka liczba semestrów, jakiej się do ukończenia szkoły realnej albo wyższego gimnazjum wymaga. W przeciwnym razie należy ich bez wyjątku odprawić.

3) Dyrekcye instytutów technicznych są ściśle obowiązane w wątpliwych przypadkach udawać się do tych gimnazjów i szkół realnych, w których kompetenci istotnie albo prawdopodobnie się uczyli.

4) Egzamina przyjmowania należy przedsiębrać w ostatnim tygodniu poprzedzającym rozpoczęcie szkolnego roku, następnie w razie potrzeby w dwóch pierwszych tygodniach rozpoczętego roku szkolnego ze wszystkich przepisanych przedmiotów bez rozdzielania ostatnich na większe przestanki czasu, niż przeprowadzenie samego egzaminu wymaga, i każdemu, kto się w wyznaczonym czasie nie poddał egzaminowi, odmówić natychmiast przyjęcie.

5) Nakoniec ponieważ doświadczenie naucza, że pomimo wszelkich napomnień i przestróg, wielu pod rozmaitemi pozorami przekracza czas przeznaczony do wpisania się na instytucie technicznym, tedy trwałość tej inskrypcyi postanawia się niezmiennie na 15go włącznie, pierwszego miesiąca szkolnego roku, a po upływie tego terminu nie może już nastąpić żadne przyjęcie nawet w przypadku słabości.

Rozporządzenia te podają się z tą uwagą do wiadomości powszechnej, że niezwłocznie mają wejść w moc obowiązującą.

Lwów, 6. kwietnia 1858.

Lwów, 11go kwietnia. C. k. poczmistrz w Radymnie pan Filip Löffler złożył w ręce c. k. przełożonego powiatu sumę 40 złr. na wsparcie mieszkańców skołoszewskich, dotkniętych pożarem na d. 5. października 1857.

Szlachetny ten czyn podaje się z należytem uznaniem do wiadomości publicznej.

Lwów, 11go kwietnia. Dnia 7. b. m. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część VII. oddziału II. z r. 1857 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

Nr. 29. Ogłoszenie c. k. namiestnictwa z d. 23. października 1857, l. 47.082 względem oznaczenia wynagrodzenia za żywienie wojska w przechodzie, w czasie od 1. listopada 1857, do 31. października 1858.

Nr. 30. Obwieszczenie c. k. krajowej dyrekcji skarbowej z d. 15. listopada 1857 l. 46.566, w którym zawarte są przepisy względem wynagrodzenia kwot wykupnych za złoto i srebro od d. 1 listopada 1857.

Nr. 31. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z d. 20. listopada 1857 l. 50.927, którym oznajmione wysokim reskryptem ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. listopada 1857, l. 31.006/2.241 oświadczenie kantonu Szwic względem wzajemnego bezpłatnego pielęgnowania przynależnych ubogich podaje się do wiadomości.

Nr. 32. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z d. 20. listopada 1857, l. 16.588, którym ogłasza się przepisane wysokim reskryptem ministerjum spraw wewnętrznych z dnia 10go kwietnia 1857, l. 10.946/908, postępowanie przy obliczeniu i ustanawianiu należności za pielęgnowanie w publicznych szpitalach.

Nr. 33. Obwieszczenie, którym ogłoszono kopię prezydyalnego pisma namiestniczego pod d. 20. listopada 1857, l. 6.716 pr. wydanego do Jego Eminencyi księdza Lewickiego gr. kat. kardynała i metropolity, względem zaprowadzenia uroczystego święta niepokalnego poczęcia N. Panny Maryi w gr. kat. dyecezyach.

Nr. 34. Obwieszczenie c. k. krajowej dyrekcji skarbowej z d. 23. listopada 1857, l. 46.125, względem urzędów, powołanych do stemplowania gazet i dzienników z obwieszczeniami i doniesieniami, tudzież do odbierania należności insercyjnych.

Nr. 35. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z dnia 28. listopada 1857, l. 52.390 względem kompetencji do rozstrzygania czysto prywatnych sporów prawnych między byłymi poddanymi i dawnymi dominiami.

Nr. 36. Obwieszczenie c. k. krajowej dyrekcji skarbowej z d. 30. listopada 1857, l. 50.626/1.606, względem opłacania należności od tłuszczu z kości i racie, wprowadzanego do miasta Lwowa.

Nr. 37. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z dnia 2. grudnia 1857, l. 54.276, azeby przy wystawianiu certyfikatów do poboru soli bydłcej i pognojowej miano zawsze należyty wzgląd na stan bydła i rzeczewistą potrzebę tych, którzy mają prawo pobierać ją na cele gospodarskie i azeby soli bydłcej dla bydła rogatego nie obliczano więcej nad 12 funtów rocznie na jedną sztukę.

Nr. 38. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z d. 10. grudnia 1857, l. 37.723, według którego przy pozwalaniu na małżeństwa żydowskie zniesiony został dotychczasowy obowiązek składać egzamin z religijnej książki „Bne Zion“ w obecności urzędnika.

Nr. 39. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z d. 12. grudnia 1857, l. 53.102, względem uproszczenia wstępnych czynności rekrutacyjnych.

Nr. 40. Obwieszczenie c. k. namiestnictwa z d. 20. grudnia 1857, l. 55.150, względem należności dla lekarzy prywatnych i chirurgów przy sanitarno-policyjnych sekcjach trupów.

Sprawy krajowe.

Lwów, 11. kwietnia. Z kwesty w wielkim tygodniu, którą corocznie urządza na mocy ustawy swojej Wydział Towarzystwa Dobroczynności, wpłynęła w roku bieżącym ogólna summa 1557 złr. 17 kr. m. k., a mianowicie:

JW. Ludwika Strojnowska zebrała w I. części miasta	304złr. 27kr.
JW. Józefa hr. Komorowska „ II. „ „	293 „ 2 „
JW. Stefania Pietruska „ III. „ „	118 „ 15 „
JW. Franciszka hr. Łosiowa „ IV. „ „	273 „ — „
JW. Franciszka Roderowa „ w głównej części miasta	518 „ 33 „
Nakoniec z kwesty w kościele OO. Bernardynów za staraniem JW. Ludwika Strojnowskiej urządzanej wpłynęło	50 „ — „
Zatem ogółem	1557złr. 17kr.

Wydział Towarzystwa Dobroczynności poczytuje sobie za miły obowiązek, w imieniu ubogich i sierot pod opieką jego zostających wynurzyć publicznie należne dziękczynienie szanownym damom, które raczyły tak gorliwie zająć się tą kwestją, jako i szanownej publiczności, która czynnie przyczyniła się do zasilenia funduszu Towarzystwa.

(Mianowanie. — Poseł francuski do Paryża. — Poseł rosyjski oczekiwany. — Żegluga na Dunaju otwarta. — Zgromadzenie górników.)

Wiedeń, 8. kwietnia. Minister spraw wewnętrznych przeniósł obwodowych lekarzy Dra Franciszka Krause i Dra Edwarda Ingarden na własne żądanie i w tym samym charakterze, a mianowicie pierwszego z Sambora do Krakowa, drugiego zaś z Nowego Sącza do Przemysła; prócz tego mianował Dra Marcina Nartowskiego obwodowym lekarzem w Stryju, a Dra Franciszka Turka, miejskiego lekarza w Drohobyczu obwodowym lekarzem w Samborze. Minister oświecenia i publicznych nauk mianował suplenta przy przemyskim gimnazjum Leona Królikowskiego rzeczywistym nauczycielem gimnazjalnym w Przemysłu.

— Jego Excelencya ces. francuski poseł przy dworze wiedeńskim p. baron Bourqueney, udał się d. 8. b. m. na 14 dni do Paryża.

— Mianowany posłem rosyjskim w Wiedniu p. Balabin, odjechał z Paryża do Petersburga, a dopiero w ciągu lata przybędzie na swą posadę.

— Temi dniami rozpoczęły się już pospieszne jazdy towarzystwa parowej żegluga na Dunaju pomiędzy Wiedniem, Dziurdzewem, Gałaczem, Odessą i Stambułem. Pierwszy okręt pospieszny odpłynął w niedzielę z Wiednia. Jazdy takie będą się powtarzać co tydzień w niedzielę.

— Przewielebny prowikaryusz dr. Knobler pisze z Neapolu, że dopiero po Wielkiej nocy będzie mógł odjechać do Rzymu. Nadwątłony stan zdrowia nie pozwala mu powrócić w tym roku do Chartum, zawsze jednak wyszłe w te strony kilku księży i laików.

— W Wiedniu ma odbyć się w tym roku ogólne zgromadzenie górników i żupników. Na wniesioną pod d. 7. stycznia prośbę pp. hrabi Jerzego Andrassy, hrabi Ludwika Breda, Franciszka Foetterle, Franciszka Hauer, Ottona barona Hingenau, Piotra Rittingera, Dra Ferdynanda Stamen i Karola Weiss odpowiedział Jego Excelencya pod d. 26. lutego, że Jego Excelencya minister spraw wewnętrznych udziela rad swego przyzwolenia do ogólnego zgromadzenia górników i żupników, jak tego wyzpomieniona domagała się prośbą, zważając, że industria górnicza w Austrii wysokię zajmuję stanowisko. Na mocy tego pozwolenia ukonstytuowali się wymienieni powyżej panowie po poprzednim zawiadomieniu Jego Excelencyi ministra finansów jako najwyższego naczelnika górnictwa w komitet przygotowawczy do ogólnego zgromadzenia górników i żupników w Wiedniu, i zapraszają zarazem mężów tego samego zawodu w kraju i za granicą, aby brali udział w zgromadzeniu, które odbędzie się w c. k. zakładzie geologicznym.

Zgromadzenie ma zamiar sprowadzić sposobność do wymiany myśli i zdań w gałęź górnictwa i zawiązania osobistych znajomości pomiędzy ludźmi tego samego zawodu.

W zgromadzeniu może każdy brać udział, kto zajmuje się górnictwem na polu naukowym lub praktycznym.

Zgromadzenie zagai się w poniedziałek d. 10. maja, a skończy w sobotę d. 15. maja.

Posiedzenia odbywać się będą w ogólnych zebraniach i sesjach sekcji.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Obchód świąt wielkanocnych. — Mianowanie w dyplomacji. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 6. kwietnia. Familia królewska przeniesie się na przysły poniedziałek z Windsoru do stolicy.

Książę Jerzy saski odjechał wczoraj do Windsoru i zabawi kilka dni na dworze królewskim. Również i pan Persigny odjechał wczoraj do Windsoru, tylko małżonka jego musiała dla lekkiej słabości pozostać w Londynie.

Pan D'Israeli zamyśla przedłożyć budżet 16. b. m.

— Przestrzegając uświęconego wiekiem zwyczaju, ukazała się Królowa w pierwszy dzień świąt wielkanocnych wraz z swym małżonkiem i całą swą rodziną na terrasie pałacu windsorskiego, przed którą przegrywały dwie bandy muzyczne, i liczna zgromadziła się publiczność. Przy tej sposobności wystąpił młody książę walijski po raz pierwszy w uniformie windsorskiej, królowa i młode księżniczki miały na sobie jednokolorowe niebiesko-jedwabne suknie, a książę Albert był w sukniach cywilnych. Promenada trwała pół godziny.

— Książę Małachowy przybędzie do Paryża z końcem bieżącego lub na początku przyszłego tygodnia.

— Baronowa Brunow przyjedzie z Berlina w pierwszej połowie następnego tygodnia.

— Przepędzając ferye świąteczne w sąsiednim Richmond, odwiedził lord Derby codziennie stolicę, a przedwczoraj udał się do Windsoru, gdzie dwa dni zabawi u dworu. Lord Malmesbury udał się zarówno do Windsoru, aby znajdować się u boku francuskiego posła, gdy z wszelką formalnością będzie składał hołd pożegnalny Królowej.

— Najnowszy numer dziennika *Gazete* zawiera wszystkie temi dniami ogłoszone mianowania dyplomatyczne. Prócz znanych wymienia jeszcze następujące: Fryderyk Doveton Orme, obecny sekretarz poselstwa w Kopenhadze, pełnomocnikiem i jenerał-konzulem w Boliwii; Julian Henry Charles Franc, teraz sekretarz poselstwa w Petersburgu, w tym samym charakterze do Wiednia; William Lowther, sekretarz poselstwa w Neapolu, w tym samym charakterze do Petersburgu; August Berkeley Paget, sekretarz poselstwa w Lizbonie, w tym samym charakterze do Berlina, a na jego miejsce w Lizbonie wstępuje dotychczasowy sekretarz poselstwa w Bernie Edward Heries, którego zastąpi Józef Hume Burnley, dotychczasowy członek angielskiej ambasady w Petersburgu; zaś sekretarzem ambasady w Kopenhadze został mianowany terażniejszy członek poselstwa w Atenach William Campbell Mauley.

— Parostatek „Indus“ przybył z indyjską i chińską pocztą dnia 3. kwietnia do Southamptonu. Między podróżnymi znajdowało się kilku Anglików, co byli zamknięci w Luknowie, jak n. p. podporucznik Delafosse, jedyny Anglik, który uszedł kawnporskiej rzezi; gdy strzelano na łodzie, on jeden ocalał się w pław. Bengalscy Sepsy, którzy dobrowolnie oświadczyli, aby ich wysłano do Chin, wylądowali w Kantonie. Przyjęcie, jakiego doznali, nie bardzo było pochlebne.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Pensya rannym w czasie zamachu. — Czynności komisji prawodawczej. — Nadzór policyjny. — Korpus sugwardzistów. — Roboty około kolei w Algierze. — Kwestya paszportowa. — Głosy dziennikarskie. — Obwołanie Króla Tahiti.)

Paryż, 6. kwietnia. Jak słyhać, zwiedzać będą Jego Mość Cesarz i Jej Mość Cesarzowa w miesiącu maju departamenta Manche, Morbihan i Finisterre.

— Na wczorajszym przyjęciu w Tuileryach oznajmił Cesarz obecnym deputowanym, że dla obradowania nad wieloma pozostałymi jeszcze pilnymi sprawami, przedłuży się terażniejsza prawodawcza sesja aż do 27. albo 28. kwietnia.

— Dzisiaj rano odesłano ztąd część pakunków marszałka Pellissier, który dnia 15. b. m. opuści Paryż. Wczoraj, jak każdego poniedziałku był w Tuilerych obiad deputowanych, a po obiedzie recepcya.

— Angielska policya rozesała listy gończe za Felixem Pyat, jednak zdaje się, że opuścił już Anglię.

— Nowo mianowany poseł francuski przy dworze petersburskim książę de Montebello opuszcza Paryż d. 25. kwietnia.

— Ministeryum stanu układa obecnie listę osób, które dla uszkodzenia podczas zamachu mają otrzymać pensyę. Pensya ta pod nazwą wynagrodzenia narodowego będzie wynosić 30.000 franków. Odnoszący się do tego projekt ustawy przedłoży rząd temi dniami zgromadzeniu prawodawczemu.

— Komisye ciała prawodawczego rozwijają wielką czynność, bo sesya zbliża się ku końcowi. Ustawę o warrantach uznano powszechnie, a stan handlowy oczekuje niecierpliwie kiedy wejdzie w wykonanie. Ustawa co do kabzli doznała różnych zmian w wydziale. Najprędzej stanie się jednak, że fabrykacya kabzli przejdzie zupełnie w monopol, bo 1.000 kabzli wyrobu francuskiego poskoczyły z 1½ fr. na 13 do 14, zaś wyroby zagraniczne pozostały w tej samej cenie.

— Prefekt departamentu Lot-et-Garonne wydał do wszystkich podprefektów, merów i komisarzów swego departamentu okólnik, którym nakazuje, aby czuwali pilnie nad kawiarniami i szynkami, bo zagrażają często nie tylko moralności i spokojności publicznej, ale narażają także szczęście rodzin.

— Korpus sugwardzistów składał się dotychczas z samych podoficerów, z których każdy pobierał 1.200 fr. żołdu i miał służącego do konia. Według nowej organizacji będzie każdy z nich pobierał na przyszłość tylko 1.000 fr. żołdu i musi sam pełnić służbę około konia. Większa część z nich opuszcza korpus, szukając innego stanowiska. Na opróżnione miejsca wejdą żołnierze z innych pułków.

— Francuska flotyła ewolucyjna złożona dotychczas z 12 okrętów liniowych, zwiększy się obecnie o dwa nowe okręta wojenne.

— Dochody celne w Hawrze wynosiły w miesiącu marcu 3,068.558 fr., t. j. 1,017.138 fr., mniej niż w tym samym miesiącu zeszłego roku.

— Dziennik *Akhbar* donosi pod dnia 30, że załoga tamtejsza wyszła na równiny do robot około kolei żelaznych, a milicya pozaciągała strażę. Dywizya jenerała Renault ma zbudować drogę z Algieru do Harasz na linii algiersko-blidańskiej. W całej Algierii i Kabylii panuje spokój niezakłócony.

— Oprócz 38 oficerów i podoficerów, pozyskanych do służby perskiej, zjednął sobie Feruk Chan także dwóch oficerów marynarki, którzy jak słyhać mają objąć dowództwo nad perskimi portami u wybrzeży kaspijskich.

— Książę Napoleon zapadł na zdrowiu i nie mógł brać udziału w uroczystości przy inauguracji nowych bulwarów.

— Książę Jeronim znajdował się w niedzielę na mszy w kaplicy tuillerskiej.

— Wczorajsze oświetlenie nowych bulwarów ściągało do późnej nocy niezliczone tłumy ludu.

— *Constitutionnel* łagodzi umysły w kwestyi paszportowej; można się też domyślać, że rząd skłania się do niejakiich ulg praktycznych. Spór z Szwajcaryą toczy się obecnie głównie o znaczenie wyrazu *gouvernement*. Francya ściąga go tylko do rządu związkowego, Szwajcaryą zaś do wszystkich rządów kantonalnych. Chodzi też o to, czy tylko sam rząd związkowy, czy i wszystkie rządy kantonalne mogą wydawać paszporta, których właściciele nie potrzebują się stawiać osobiście przed konzulem francuskim.

— *La Presse* mniema, że w sprawie wyspy Perim nie obejdzie się bez układów dyplomatycznych. Wielu się domniemywa, że cała kwestya wytoczy się na najbliższych konferencyach.

— *Revue Contemporaine* roztrząsa cały obecny spór z Anglią, i przychodzi do przekonania, że prowokacya była na stronie Anglii, a umiarkowanie cechowało całe postępowanie Francyi. Pominiony dziennik podnosi przy tej sposobności zalety obecnych instytucyi, bo niedozwalają niesfornej prasie ani trybunom parlamentarnym rozżarzać gorzej sporu.

— W Paryżu zwrócił na siebie powszechną uwagę artykuł dziennika *Manchester Guardian*, który donosi, że Anglia uzbraja silniej swe wybrzeża.

— Paropływ „Corse“ otrzymał rozkaz przysposobić się z dnia 9. kwietnia na każde polecenie księcia Malachowy. Na pokładzie tego statku uda się marszałek do Anglii.

— Według najnowszych wiadomości z Oceanii ogłoszono za przyzwoleniem Francyi Tamatoę V., syna królowej Pomare z Tahiti królem wysp Raiatea i Tahea. Także i władze angielskie uznały to wyniesienie, które podnosi wysoce znaczenie rodziny Pomare w Oceanii.

Holandya.

(Kolonie holenderskie.)

Amsterdam, 30. marca. Podług ostatniej poczty z Batawii z 11. lutego ma być zaprojektowana w Nowej Gwinei kolonia założona u zatoki Dorej albo Dory, w północno-zachodniej części wyspy. Ta okolica zwróciła na siebie uwagę Holendrów jeszcze w roku 1705, a w naszych czasach zwiędzali ją żeglarze francuscy, Freycinet, Duperrey i Dumont d'Urville, i wszyscy uznali tę zatokę bardzo bezpieczną i dogodną. Zresztą będzie rząd holenderski postępować z wielką ostrożnością; najpierwej miano urządzić tylko mały fort z załogą 50 ludzi, co zapewne nastąpiło już do odejścia poczty z Batawii; z tego fortu miano zbadać pierwiej dokładnie sąsiednie wyspy i wybrzeża jako też pewną część w głębi wyspy, a dopiero potem przystąpić do założenia plantacyi. Pierwszych osadników zamysłano sprowadzić po części z Jawy i innych kolonii holenderskich, a po części z Chin; ale mieli to być wyłącznie krajowcy tylko; Europejczyków niemyślano sprowadzać.

Szwajcaryja.

(Konzulaty francuskie.)

Zdaje się potwierdzać, że Francya chce stanowczo założyć dwa nowe konsulaty w Szwajcaryi, i podnosi przytem sprawę swych poddanych. Dr. Kern oświadczył na d. 31 marca w radzie związkowej, że kwestyę konsulatów wylaczał już na posłuchaniu przed Cesarzem, a następnie ponawiał ją dwukrotnie w obec ministra spraw zewnętrznych, nie odniosłszy nigdy pożądanego skutku. Rząd francuski odwoływał się do postępowania innych rządów, oświadczając zarazem, że jeśli Szwajcaryja umnie exequatur nowym konsulom, to rząd francuski postąpi sobie zarówno z wszystkimi konsulami szwajcarskimi. Dr. Kern zalecał usilnie nie odmawiać żądanego exequatur, aby nie narazić się na nieporozumienie z Francją.

Niemce.

(Sprawa duńsko-holsztyńska.)

Osobny wydział dla duńsko-holsztyńskiej sprawy odbył już kilka narad, roztrząsając nawrotną odpowiedź gabinetu kopenhagskiego. *Gazeta lipska* upewnia z Frankfurtu, że sądząc z wszystkiego tego, co słycać w dobrze zawiadomionych gronach nie spełni się oczekiwanie, jakie miał gabinet duński. Rada związkowa nie myśli jak się zdaje przyjąć ostatnich propozycyi duńskich. Podobnie utrzymuje i korespondencya *Gazety kolońskiej*, że w Kopenhadze otrzymano od p. Bülowa, posta duńskiego w Frankfurcie depezę, według której w sprawie duńsko-holsztyńskiej zagrażają nowe trudności gabinetowi kopenhagskiemu. Jednocześnie słycać, że komitet eksekucyjny ma zgromadzić się temi dniami, aby spełnić włożone na siebie zadanie.

Księstwa Naddunajskie.

(Komisarze cesarscy w Belgradzie. — Uwolnienie senatorów.)

Belgrad, 2. kwietnia. Wjazd oczekiwanych od dawna komisarzów Porty Ethema Baszy i Kabuli Effendego równał się prawdziwemu pochodowi tryumfalnemu. Nazajutrz po swym przyjeździe odczytali komisarze uroczyste firman sultański i rozpoczęli zaraz układy dyplomatyczne. Major Mirsza Anastaziewicz otrzymał wiadomość, że uwięziony jego zięć senator Raja Damjanowicz rozstał się już z światem w Gurgussowacu.

— *Gazeta kolońska* pisze co do uwolnienia uwięzionych senatorów. Jeszcze przed upływem 24 godzin, jakie Ethem Basza w sprawie uwięzionych senatorów naznaczył rządowi książęcemu do namysłu, udano się z prośbą do komisarzów, aby sprawę tę odroczyli przynajmniej do upływu świąt wielkanocnych. Stanowczo odpowiedź odmowna Ethema Baszy przeraziła rząd do tego stopnia, że wyprosił sobie niejako za łaskę, aby więźniów nie wprowadzano do Belgradu ale wysłano do Niszu (Nissy) w Bulgaryi u granic serbskich. Aby uniknąć wszelkiej przewłoki przyzwolił Ethem Basza na tę prośbę i wysłał zaraz jednego z swych oficerów, aby towarzyszył uwolnionym aż do Niszu.

Turcya.

(Mianowania. — Arcybiskup Saloniki patriarchy w Egipcie. — Wiadomości bieżące.)

— Najnowsza poczta z **Konstantynopola** z 3. kwietnia donosi: Ali Ghalib Basza, minister pobożnych fundacyi, został mianowany ministrem handlu, Hassib Basza, minister finansów — ministrem pobożnych fundacyi, Mussa Safeti Basza, minister bez portfeilu — ministrem finansów, a Ethem Basza, Mahmud Basza i Ilhani Basza członkami rady państwa. — Arcybiskup z Saloniki przyjął godność patriarchy w Alexandryi. Paropływ „Egiptus“ rozbił się 21. marca w przejeździe z Trebizondy do Konstantynopola; okręt przepadł; podróżnych i znaczną część ładunku uratowano. — Omer Basza miał 19. lub 20. lutego odbyć swój wjazd do Bagdadu. — Pulkownik Williams został mianowany amerykańskim rezydentem ministeryalnym przy wysokiej Porcie.

A z y a.

(Korespondencya z Indyi.)

Korespondent wyłączny dziennika *Times* pisze z obozu pod Kawnpurem pod dniem 27. lutego: Zdaje się, że to był brat Nana Sahiba, Bargee Rao, który temi dniami wyszedł z Oudy i przebył Doab. Ponieważ towarzyszyło mu 200 ludzi regularnej konnicy, i orszak piechoty z kilkoma słoniami i wozami, nareszcie jego harem z pakunkami, nie mogło odbyć się przejście przez rzekę zupełnie cicho, jednak policyjni żołnierze ustawieni na punkcie najpomyślniejszym do przejścia utrzymywali, że nie nie słyszeli, a jedyną o tem wiadomość, jaką otrzymali nasi pod Bithourem z oddziałem konnicy znajdujący się oficerowie, przyniósł żołnierz, który przybiegł i mówił, że wnioskuję z wrzawy na przeciwległej stronie rzeki, że Nana Sahib zamierza przekroczyć rzekę. W chwili gdy żołnierz przyniósł tę wiadomość przebył Rao rzekę szczęśliwie, a gdy nasza konnica przybyła na miejsce, znalazła tylko ślady jego przechodu. Z śledztwa okazało się, że policyjni żołnierze byli przekupieni. Po ukończeniu śledztwa powieszono zatem wszystkich 11 żołnierzy. Wojska Ray uciekając wzdłuż Doaby napadły na dwie policyjne stacje i wymordowały wszystkich znajdujących się tam policyjnych żołnierzy; jest to także dowodem winy strazy stojących nad rzeką. Rao przybył nazajutrz rano z swem wojskiem do Calpee, miał otrzymać znaczne posiłki; prócz tego werbuje do konnicy po 30 rupii, a do piechoty po 10 do 15 rupii miesięcznie. Nasza nieudolność bronić tych, którzy nam wierni, przyniosła dokuczliwe następstwa, gdyż wyrzucają nam słusznie winę strat i obelg na nich rzucanych. Sepoje z Kalpee wyrządzili naszemu stałemu przyjacielowi, Rai małego państwa Churkaru na południowej stronie Jumny, wielką szkodę i zniewagę. Wpadli na jego ziemię, pobili jego wojska, zabrali działa, zhańbili jego pałac i wzięli 3 laki rupii albo 30.000 funtów szterlingów z kasy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 9. kwietnia. Najnowsza poczta zamorska, przywieziona paropływem „Australia“.

Paryż, 8. kwietnia. Jak zapewniają, ma być wkrótce przedłożony senatowi projekt ustawy względem dotacyi Cesarzewicza. — Projekt względem upiększenia miasta Paryża przedłożono już ciału prawodawczemu — Rząd neapolitański wydał memorandum w sprawie okrętu „Cagliari.“ — Dziennik *Pays* nie chce ogłaszać drugiego listu Orsiniego, gdyż autentyczność jego nie jest udowodniona.

Londyn, 8. kwietnia. Urzędowa poczta zamorska. Jenerał Outram przekroczył 6go marca rzekę Goomty, a 11go, 13go i 14go marca zajął szturmem główne punkta Luknowa. Nieprzyjacieli uciekał tłumami ku Rohilkundzie, ścigany artyleryją i kawaleryją. Komendant Aders pobił 18. marca w 600 ludzi Sultana Arabów z Adhie i odciał mu wszelkie dowozy żywności. Strata Anglików nieznaczna, spokojność przywrócona.

Dzisiejsza *Times* zawiera następujące doniesienia z **Bombaju** z 18. marca: W Kalkucie wydarzył się fałszywy alarm powstania. Podług doniesienia z Hongkongu z 27. lutego zagraża znaczna liczba Chinczykew miastu Kantonowi.

Genoa, 5. kwietnia. Skazanych za zamach z 29. czerwca przywieziono do twierdzy Alessandryi.

Turyń, 7go kwietnia. Trybunał łasacyjny odrzucił rekurs Bianchi Gioviniego.

Z **Rzymu** donoszą z 31. marca: Dnia 28. kwietnia nastąpią zaślubiny hrabiego Luigi Mastai, synowca Papieża, z córką księżny Del Drago. Papież ofiarował panu młodemu 40.000 szkodów. Łoże drugiego piętka Watykanu są już zrestaurowane i otworzone znowu publiczności.

